

מאז יצחק שדה ועד ישראל גלילי

(ראה שער)

השבוע, שנתיים אחרי מותו, יצחק שדה עודנו חי מאד. הוא משפיע על המאורעות יותר מאשר אנשים רבים המתהלכים עלי אדמות. פילוג מסלוגות, חיפושי דרכים פור ליטיות, ויכוחים צבאיים — כל אלה כפור פים כיום במידה מכרעת לעובון שהשאיר "הזקן" בלב חניכים.

על איש מהם לא רבצה אחריות כבדה זו יותר מאשר על שכמו של חניכו, תלמידו ומורהו: ישראל גלילי.

קשה לתאר שתי דמויות רחוקות יותר זו מזו מאשר יצחק שדה וישראל גלילי.

יצחק שדה היה ענק, שרירי, אישיהכוח השמח בכוחו. "שריד מן התקופה בה היו הנפילים בארץ", אמר עליו, השבוע, יגאל בריא אך בלתי־אחלטי

יצחק שדה אהב את הנאות־החיים, חיבב את הרושם החיצוני, ידע לשתות כמויות עצומות של וודקה. ואילו ישראל גלילי, בהציעו לאורחיו כוס של משקה, מתנצל: "איני מבין בזה. יצחק שדה היה המומחה!"

יצחק שדה היה "ילד יהודי דרוק, שפניו חרות ועיניו שחורות, שברק להן ועצבות להן שלא לפי גילו, לבוש כיהודי, קפוטה ארוכה ופיאותיו מסולסלות ויורדות עד כתפיו" ילד שהתענה ב"חדר", שהגיע אל הכוח בלחמו בפרחחים אנטישמיים בפניות הרחוב. ישראל גלילי בא לארץ מרוסיה בגיל ארבע, התחנך בבית־הספר לבנים בתל־אביב (ששכן אז בבית הישן של הועד־הפעולה), שיחק "אדי פולו" במרתפים הגדולים, הצטרף בנעוריו לנוער העובד והיה בין מייסדי קיבוץ נען.

נוער, שמעו

מישהו אי־שם מחזיק את מאזני חיינו בידי. וכפות המאזניים עולות ויורדות, יורדות ועולות. על הכף האחת — שואת ישראל, תקומת ישראל, ומלחמת ישראל.

ועל הכף השנייה: תכני מסחר ופוליטיקה, והתככים — משקלם ככד מאד.

נוער — זכור:

בבוא השעה, השלך עצמך בכוח ובאומץ. זה יכריע, המאזן ישתנה!

נוער, שמעו!

יצחק שדה, 1946

מרכז המסע

אדם המחפש את גלילי במשק נען ושואל ילד מקומי "איפה גר ישראל גלילי?" עלול להיתקל בתשובה: "איזה ישראל גלילי?" בלמדו שישנם שני ישראל גלילי במקום יוסיף המבקר: "זה שהיה בהגנה", יקבל תשובה: "שניהם היו." למבקר לא נשארת אז

• ישראל גלילי השני בנען הוא בן־זוּדו של הראשון, ראש המועצה האזורית.

יצחק שדה היה איש הדור הראשון במלוא מ ובן המילה, חוצב דרכים מסלע תרתי משמע. ישראל גלילי הוא הדמות הגדולה ביותר של הדור השני חניכם ובן טיפוחם של ברל כצנלסון ודוד בן־גוריון. כשהתוכח פעם, עָדָב הוּו והתנגד לדעתו, אמרה לו אשתו של הלה:

"שמע־נא צוציק, אל תתחצף!" — והוֹר ציאה מן המגירה תמונה שהראתה את ישראל גלילי הוֹעֵר יושב על ברכיו של המורה דוב הוֹר, בשלהי מלחמת־העולם ראשונה, עת חזרו המגורשים לארץ.

יצחק שדה הגיע אל הקוממיות בדרך הקִי שה, עלידי מאמץ של רצון והתגברות שכ ית. הוא לא הצליח, וגם לא רצה, לנתק ת שרשיו בארצות הפזורה, נשאר תמיד מאיהב, בסתר לבו במולדת הרוסית, גוסף על אהבתו הגדולה את נוֹף ארץ־ישראל.

ישראל גלילי הוא בן הארץ, אליה הגיעו שדה וחבריו בדרך האיריאולוגיה, צבר שקיבל את החרות העברית כמעט כמתנת־לידה, האיש שאומה עברית ולשון עברית וצבא עברי היו לגביו דברים מובנים מאליהם, לא מונחים רעיוניים שיש ללמדם ולשננם.